

Lausunto

22.08.2024

Asia: VN/19970/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta laiksi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain kumoamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LAUSUNTO ARAN LAKKAUTTAMISESTA JA TEHTÄVIEN SIIRTÄMISESTÄ MINISTERIÖÖN

Talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi 24. kesäkuuta 2024, että Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Aran toiminnot itsenäisenä virastona päättyvät, ja sen tehtävät siirretään ympäristöministeriöön vuonna 2025. Samassa kokouksessa talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi, että Valtion asuntorahasto sulautetaan valtion talousarvioon, ja valtion tukemaa asuntotuotantoa rahoitetaan suoraan talousarviosta vuoden 2026 alusta lähtien. Nyt tehdyissä linjauksissa on kyse hallinnollisesta uudistuksesta, eivätkä ne vaikuta asuntopolitiikan sisältökysymyksiin. Linjaukset perustuvat hallitusohjelmaan ja valtionhallinnon tuottavuusohjelman toimeenpanoon. Ympäristöministeriö on pyytänyt 12.7.2024 lausuntoja laista Ara-lain kumoamiseksi ja siihen liittyvästä lainsäädännöstä 23.8.2024 mennessä.

Aran nykyisten tehtävien siirtämisellä ympäristöministeriön alle perustettavaan elimeen tavoitellaan toiminnan tehostamista sekä valtion asuntopolitiikan toimeenpanon tehokasta strategista ohjausta ja seurantaa. Tavoitteena on myös tiivistää asumisen, rakentamisen ja maankäytön yhteensovittamista vahvistaen hallitusohjelman mukaisesti rakennetun ympäristön kokonaisuutta. Ehdotuksen tavoitteena on samalla vähentää ympäristöhallinnon osin päällekkäisiä toimintoja esimerkiksi keskittämällä asuntomarkkinoiden seurantatehtävät ympäristöministeriöön.

Tampereen kaupunkiseutu on 0,4 miljoonan asukkaan alue, joka muodostuu Tampereesta ja seitsemästä kehyskunnasta. Riittävä kohtuuhintainen asuntotuotanto on ehdoton edellytys seudun elinkeinoelämälle ja kestäväälle kasvulle. Kasvua kohdennetaan seudun rakennesuunnitelman mukaisesti erityisesti tehokkaan joukkoliikenteen vyöhykkeelle. Seudun rakennesuunnitelmassa ja asuntopoliittisessa ohjelmassa tavoitteeksi on asetettu, että kohtuuhintaisen asuntotuotannon osuus on vähintään 25 % koko seudun asuntotuotantotavoitteesta. Kuntakohtaiset osuudet vaihtelevat mutta yhteisvastuullisuus tavoitteen saavuttamiseksi on seudulle tärkeää. Ara on ollut seudulle tärkeä keskustelukumppani kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytysten mahdollistamiseksi.

Lausuntonaan kaupunkiseutu toteaa:

Kaupunkiseudun kannalta on tärkeää, että muutos hallintomallissa ei vaikuta kohtuuhintaisen asuntotuotannon merkityksen vähenemiseen, ja että riittävät resurssit kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteuttamiseen taataan myös tulevaisuudessa. Perustuslain mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää jokaisen oikeutta asuntoon. Valtion asuntopoliitikalta odotetaan vaikuttavuutta myös segregaaation torjumiseen (mm. korjausavustukset vanhan asuntokannan perusparantamiseen) ja asuntomarkkinoiden tasapainottamiseen. Asuntorakentamisen projektit kaavavaiheesta toteutukseen ovat pitkiä. Kun valtion tukemaa asuntotuotantoa jatkossa rahoitetaan valtion vuosittaisesta budjetista erillisen asuntorahaston sijaan, olisi pystyttävä huomioimaan toiminnan jatkuvuus ja ennakoitavuus.

Aran tehtävien siirtymisellä ympäristöministeriöön voi olla myös positiivisia vaikutuksia, kun ne integroituvat lähemmäksi muuta asumisen kehittämiseen ja maankäytön suunnitteluun liittyvää työtä. Avoimen keskusteluyhteyden ja yhteistyön Aran ja kaupunkiseudun välillä toivotaan jatkuvan tai jopa lisääntyvän jatkossa. Suurten kaupunkiseutujen MAL-sopimuskäytäntö luo jatkossakin hyvät puitteet sopia valtion ja kaupunkiseudun yhteisistä tavoitteista.

Kummila Anna

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä - Seutujohtaja Päivi Nurminen